

**UCHWAŁA NR XI/80/11
RADY GMINY BIAŁA PODLASKA**

z dnia 30 września 2011 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar
Przemocy w Rodzinie na lata 2011- 2016.**

Na podstawie art.18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r.o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z późn. zm.), art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180 poz. 1493, z późn. zm.) w związku z art. 4¹ ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70 poz. 473, z późn. zm.) Rada Gminy uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2011-2016 stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Traci moc uchwała Nr X/65/11 Rady Gminy Biała Podlaska z dnia 31 sierpnia 2011 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2011-2016.

§ 3. Wykonania uchwały powierza się Wójtowi Gminy Biała Podlaska.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE NA LATA 2011 - 2016

I. WPROWADZENIE

Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie został opracowany zgodnie z:

1. ustawą z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, z późn. zm.)
2. ustawą z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.)
3. ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473, z późn. zm.)

Definicja przemocy wg Światowej Organizacji Zdrowia to: celowe użycie siły fizycznej, zagrażające lub rzeczywiste przeciwko sobie, komuś innemu lub przeciwko grupie lub społeczności, co powoduje lub jest prawdopodobne, że spowoduje fizyczne uszkodzenie, śmierć, ból psychologiczny, zaburzenia w rozwoju lub deprywację.

Przemoc ma różne oblicza i dzieli się ją na różne kategorie w zależności od adresata i wyróżnia się:

1. przemoc skierowana do siebie samego (autoagresja)
2. przemoc interpersonalna – w tym przemoc w rodzinie najczęściej ma miejsce w domu rodzinnym stosowana wobec dzieci, partnera lub osób starszych, niepełnosprawnych , bądź wobec osób niespokrewnionych, nieznanymi (przypadkowe akty przemocy, gwałty, przemoc w szkołach, miejscu pracy, więzieniach, placówkach opiekuńczych)
3. przemoc grupowa polegająca na użyciu przemocy pewnej grupy ludzi przeciwko innej grupie celem osiągnięcia celów ekonomicznych, politycznych lub społecznych.

Przemoc w rodzinie jest doświadczeniem traumatycznym, którego skutkiem są zarówno bezpośrednie szkody na zdrowiu psychicznym i fizycznym, jak i poważne, długotrwałe problemy ujawniające się w życiu dorosłym, jako konsekwencje przemocy doświadczanej w dzieciństwie.

Charakterystyka przemocy w Gminie Biała Podlaska.

W celu zdiagnozowania zjawiska przemocy w tym przemocy w rodzinie wykorzystano dane oraz materiały uzyskane w toku wykonywanej pracy przez pracowników ośrodka pomocy społecznej, wywiady środowiskowe, obserwacja, rozmowy prowadzone podczas zgłaszania na leczenie odwykowe partnerów.

Wśród podopiecznych Ośrodka Pomocy Społecznej w roku 2010 objęto pomocą z uwagi na występujący alkoholizm 64 osoby w tym wykryto przemoc w 4 rodzinach, w 2009 r 55 osobom udzielono pomocy z tytułu alkoholizmu w rodzinie, w tym udokumentowano przemoc w 2 przypadkach.

W rejestrach Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w roku 2010 figurowało 39 osób zgłoszonych przez członków rodziny, pracowników socjalnych, policję, kuratorów celem rozpoczęcia procedury zobowiązania do leczenia uzależnienia od alkoholu. W stosunku do 28 osób wystąpiono z wnioskiem do Sądu Rejonowego o zastosowanie przymusowego leczenia odwykowego.

W roku 2009 przeprowadzono rozmowy z 38 osobami zgłoszonymi do podjęcia czynności zmierzających do zastosowania leczenia odwykowego . Skierowano 32 wnioski do Sądu Rejonowego o zastosowanie przymusowego leczenia odwykowego.

ANALIZA SWOT

Mocne strony:

1. Silne więzi rodzinne.
2. Dobra współpraca Ośrodka Pomocy Społecznej z Policją, szkołami, służbą zdrowia i kuratorami.
3. Dobra znajomość środowiska przez pracowników socjalnych.
4. Poparcie działań i współpraca z samorządem gminnym.

Słabe strony:

1. Brak wypracowanych systemów wspomagania działań profilaktycznych
2. Brak specjalistów do pracy z rodziną
3. Brak synchronizacji działań poszczególnych służb działających na rzecz rodzin zagrożonych przemocą
4. Wstyd członków rodzin przed wyjściem z problemem przemocy na zewnątrz

Szanse:

1. Zmiany prawne umożliwiające skuteczne formy niesienia pomocy rodzinom zagrożonym przemocą domową.
2. Stale kształcąca się kadra służb socjalnych.

Zagrożenia:

1. Osamotnienie rodzin zagrożonych przemocą, brak umiejętności pozyskania wsparcia.
2. Brak akceptacji środowiska na ujawnienie problemów przemocy.
3. Problemy alkoholowe członków rodzin.

II. PROGRAM

ADRESACI PROGRAMU:

1. Rodziny i osoby dotknięte bezpośrednio zjawiskiem przemocy.
2. Rodziny i osoby zagrożone zjawiskiem przemocy.
3. Przedstawiciele instytucji i służb pracujący z osobami i rodzinami zagrożonymi bądź dotkniętymi przemocą.

CEL GŁÓWNY PROGRAMU:

Zmniejszenie skali zjawiska przemocy oraz stworzenie jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia dla osób zagrożonych bądź uwikłanych w przemoc.

CELE SZCZEGÓŁOWE I ZADANIA

Koordinacja działań pomocowych lokalnych podmiotów.

Zadanie 1:

Powołanie Interdyscyplinarnego Zespołu do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Cel powołania zespołu:

szybkie i skuteczne podejmowanie działań zmierzających do zapewnienia bezpieczeństwa oraz zatrzymania przemocy w rodzinie, a także planowanie i realizacja działań pomocowych w oparciu o diagnozę potrzeb.

Zadania Zespołu:

1. Kompleksowa pomoc rodzinom dotkniętym zjawiskiem przemocy
2. Przyjmowanie zgłoszeń dotyczących przemocy domowej i uruchamianie procedur mających na celu powstrzymanie przemocy
3. Wypracowanie procedur interwencji kryzysowej wobec ofiar i sprawców przemocy oraz opracowanie adekwatnej strategii postępowania
4. Kierowanie ofiar i sprawców przemocy do odpowiednich specjalistów

5. Monitorowanie sytuacji w rodzinach, w których dochodzi do przemocy, w szczególności uruchamianie współpracy między różnymi instytucjami pomocowymi

6. Zbieranie materiałów dowodowych zgodnie z procedurą „niebieskiej karty”

7. Gromadzenie informacji na temat instytucji udzielających pomocy rodzinom, w których występuje zjawisko przemocy domowej

8. Analiza wniosków o wszczęcie postępowania w sprawie zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu składanych do gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych pod kątem związku między nadużywaniem alkoholu a stosowaniem przemocy

9. Występowanie z zawiadomieniami do prokuratury o podejrzeniu popełnienia czynów określonych w art.2 § 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Zadanie 2:

Poszerzenie działalności Punktu poradnictwa dla ofiar przemocy domowej.

Cel realizacji zadania:

1. Wsparcie prawne i psychologiczne ofiar przemocy.
2. Działania korekcyjno-edukacyjne oraz wsparcie psychologiczne sprawców przemocy domowej.

Proponowane dyżury specjalistów: psycholog, prawnik, terapeuta, pracownik socjalny.

Zadania Punktu:

1. Udzielanie wsparcia emocjonalnego.
2. Udzielanie wsparcia psychologicznego i prawnego.
3. Gromadzenie i udostępnianie informacji o instytucjach i organizacjach udzielających pomocy osobom dotkniętym zjawiskiem przemocy.
4. Gromadzenie i udostępnienie informacji o instytucjach i organizacjach realizujących programy terapeutyczno-korekcyjne wobec sprawców przemocy.

Wskaźniki osiągnięcia celu:

1. Liczba porad udzielonych ofiarom przemocy.
2. Liczba sprawców przemocy objętych działaniami terapeutycznymi.
3. Liczba rodzin objętych działaniami pomocowymi.

III. Systematyczna edukacja środowiska lokalnego.

Zadanie 1:

Promowanie efektywnych sposobów rozwiązywania konfliktów w rodzinie oraz sposobów radzenia sobie z agresją.

Cel realizacji zadania:

Nabycie umiejętności rozwiązywania konfliktów oraz radzenia sobie z agresją.

Realizacja zadania wobec wybranych grup:

1. dzieci i młodzież:

- 1)zapewnienie zajęć edukacyjno – wychowawczych w szkołach i świetlicach szkolnych
- 2)realizacja szkolnych programów profilaktyki przemocy,
- 3)wspieranie aktywnych form spędzania czasu wolnego promujących zachowania bez agresji.

2. dorośli:

- 1)poradnictwo w trakcie edukacji przedmałżeńskiej,
- 2)konsultacje z psychologiem,

- 3) terapia dla osób uzależnionych i współuzależnionych ,
- 4) uczestnictwo w spotkaniach grupy AA i AL.- Anon,
- 5) prowadzenie Punktu Konsultacyjnego dla osób zagrożonych przemocą.

Wskaźniki osiągnięcia celu:

1. Liczba zrealizowanych programów profilaktycznych.
2. Liczba zrealizowanych form aktywnego spędzania czasu wolnego.
3. Liczba udzielonych porad psychologicznych.
4. Ilość przeprowadzonych terapii.

Zadanie 2:

Przygotowanie i udostępnienie materiałów o charakterze informacyjnym i edukacyjnym.

Cel realizacji zadania:

Ułatwienie dostępu do podstawowych informacji z zakresu przeciwdziałania przemocy oraz podniesienie poziomu wiedzy mieszkańców Gminy na temat przemocy domowej.

Realizacja zadania:

1. utworzenie gablot informacyjnych w Urzędzie Gminy, Ośrodku Pomocy Społecznej, Gminnej Instytucji Kultury, szkołach i placówkach opieki zdrowotnej oraz systematyczne aktualizowanie umieszczonych tam informacji.
 2. Rozpowszechnianie broszur i ulotek dotyczących zjawiska przemocy.
 3. Umieszczenie informacji dotyczącej działań przy OPS dla osób uwikłanych w przemoc domową.
- IV.** Systematyczna edukacja przedstawicieli różnych grup zawodowych stykających się z problematyką przemocy w rodzinie.

Zadanie 1:

Udział osób i grup zawodowych w specjalistycznych szkoleniach z zakresu przeciwdziałania przemocy.

Cel realizacji zadania:

1. Podniesienie poziomu wiedzy różnych grup zawodowych stykających się z problemem przemocy.
2. Profesjonalne przygotowanie poszczególnych grup do realizacji działań pomocowych.

Realizacja zadania:

1. Gromadzenie informacji dotyczących potrzeb szkoleniowych dotyczących zjawiska przemocy.
2. Finansowanie udziału w szkoleniach i konferencjach organizowanych dla osób i grup bezpośrednio związanych z problematyką przemocy.

Wskaźniki realizacji celu:

1. Liczba przeszkolonych osób.
2. Ilość sfinansowanych szkoleń.

REALIZATORZY PROGRAMU:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej we współpracy z:

1. samorządem lokalnym
2. Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
3. Gminną Instytucją Kultury
4. Ośrodkiem Zdrowia w Sworach
5. Poradnią Leczenia Uzależnień w Białej Podlaskiej

6. Zespołem Szkół
7. Komisariatem Policji
8. Sądem Rejonowym i kuratorami
9. Organizacjami pozarządowymi

OCZEKIWANE EFEKTY PROGRAMU:

1. Systematyczne diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie.
2. Zwiększenie wrażliwości społecznej wobec aktów przemocy w rodzinie.
3. Podwyższenie kompetencji służb zajmujących się problematyką przemocy w rodzinie.
4. Zwiększenie dostępności profesjonalnej pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie.
5. Zwiększenie skuteczności oddziaływania na sprawców przemocy w rodzinie.
6. Zmniejszenie skutków psychologicznych wynikających z przemocy.
7. Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa członków rodzin doświadczających przemocy.
8. Nabycie umiejętności asertywnych zachowań przez osoby i rodziny dotknięte bądź zagrożone zjawiskiem przemocy domowej.

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Źródłem finansowania zadań zawartych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2011-2014 są środki własne Gminy, w tym wpływy z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.